

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 5P/108/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8212209160
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zdenka Saraková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2015:8212209160.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudkyňou Mgr. Zdenkou Sarakovou v právnej veci navrhovateľa J. G., X.. X.X.XXXX, L. L., J. XXX/XXXX, zastúpeného opatrovníčkou C. G., X.. XX.X.XXXX, L. L., J. XXX a kolíznym opatrovníkom JUDr. X.Z. J., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Svidník, za účasti prokuratúra Okresnej prokuratúry v Bardejove o návrhu J. G. na vrátenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

Súd v r a c i a J. G., X.. X.X.XXXX spôsobilosť na právne úkony.

Týmto rozsudkom sa m e n í rozsudok Okresného súdu Bardejov, č.k. 1Ps/6/2008-40 zo dňa 19.5.2009.

Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

Štátu náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov, č. k. 1Ps/6/2008-40 zo dňa 19.5.2009 bol navrhovateľ J. G. pozbavený spôsobilosti na právne úkony a bola mu ustanovená za opatrovníčku H. G.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 5.8.2009. Dôvodom pozbavenia spôsobilosti na právne úkony bola okolnosť, že navrhovateľ pre duševnú poruchu - paranoidná schizofrénia, ktorá je trvalá a nevyliciteľná, nebol schopný robiť právne úkony.

Uznesením tunajšieho súdu, č. k. 4Ps/2/2014 bola ustanovený navrhovateľovi za opatrovníčku C. G., X.. XX.X.XXXX, jeho matka. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 19.8.2014. Súdu bolo doručené podanie navrhovateľa označené ako žiadosť o prešetrenie zdravotného stavu súdom, podľa obsahu ktorého súd posúdil ho ako podnet na začatie konania o vrátenie spôsobilosti na právne úkony a po vyjadrení ošetrojúceho psychiatra navrhovateľa MUDr. H. D. zo dňa 30.10.2013, uznesením zo dňa 15.1.2014 začal konanie o vrátenie spôsobilosti na právne úkony navrhovateľovi a bol mu pre toto konanie ustanovený procesný opatrovník JUDr. X.Z. J. podľa ustanovenia § 187 ods. 1 O.s.p.

Navrhovateľ vo svojom podnete na vrátenie spôsobilosti na právne úkony ako dôvod uvádzal, že jeho diagnózou je ťažko postihnutý, ale jemu nič nie je. Tabletky berie pravidelne. Chodí na injekcie už 4 roky. Pravidelne, každé 2 týždne. Ani raz to nevynechal. Chcel by sa zamestnať, ísť do práce v Nemecku. Chce si zarobiť nejaké peniaze, lebo to potrebuje k životu a chce fungovať normálne. Chcel by mať svoj účet, byť a nejakú tú rodinku si založiť.

V priebehu konania vstúpil do konania prokurátor.

Súd v tejto právnej veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisov tunajšieho súdu, sp. zn. 1Ps/6/2008, 4Ps/2/2014, výsluchom opatrovníčky C. G., výsluchom navrhovateľa J. G., vykonaním znaleckého dokazovania znalcami z odboru zdravotníctva - psychiatrie a kontrolného znaleckého dokazovania znalcom z odboru zdravotníctva - psychiatrie, oboznámením sa s obsahom vyjadrenia ošetrojúceho lekára navrhovateľa MUDr. H. D., psychiatra zo dňa 30.10.2013.

Podľa správy ošetrojúceho lekára navrhovateľa zo dňa 30.10.2013 pacient bol prvýkrát evidovaný v ich ambulancii v roku 2006. Absolvoval ochrannú ambulantnú psychiatrickú liečbu, z ktorej ho súd prepustil v septembri 2010, na základe ústnej dohody pacient pokračoval i naďalej v ambulantnej liečbe. Možno povedať, že bez väčších problémov. Bol medzitým dvakrát hospitalizovaný na Psychiatrickom oddelení v Bardejove, v apríli 2012 a od 29.10.2012 do 29.11.2012. Na kontroly chodí pravidelne v dvojtýždňových intervaloch, väčšinou sám. Invalidný dôchodca je z psychiatrickej indikácie. V záveroch znaleckého posudku, ktorý bol podkladom pre pozbavenie spôsobilosti na právne úkony zo dňa 6.12.2008 sa uvádzalo, že J. G. trpí duševnou poruchou trvalého charakteru, ktorá závažne ovplyvňuje jeho vnímanie, myslenie, i konanie, paranoidnou schizofréniou, pre ktorú nebol spôsobilý chápať zmysel a dôsledky právnych úkonov.

Súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom MUDr. H. P., ktorý podal vo veci písomný znalecký posudok dňa 28.4.2014 a doplnok k tomuto znaleckému posudku dňa 26.1.2015. Doplnok k znaleckému posudku bol podaný po výsluchu navrhovateľa v prítomnosti znalca na pojednávaní dňa 1.12.2014. V znaleckom posudku pred vypracovaním dodatku k znaleckému posudku znalec v záveroch konštatoval naďalej duševnú poruchu navrhovateľa, paranoidnú schizofréniu, trvalého charakteru s tým, že od 5.8.2009 sa zmenil duševný stav menovaného natoľko, že mu je možné vrátiť spôsobilosť na právne úkony a že je schopný chápať zmysel a dôsledky právnych úkonov a je možný jeho osobný výsluch, aj doručenie rozhodnutia o spôsobilosti na právne úkony, ktoré nemôže pre jeho duševnú poruchu pôsobiť na neho nepriaznivo. V doplnku znaleckého posudku, až po výsluchu navrhovateľa na pojednávaní dňa 1.12.2014, keď navrhovateľ nepopieral, že si zahrá aj na automatoch, že fajčí a sem, tam užíva aj marihuanu a alkohol. Znalec nedoporučoval už úplné vrátenie spôsobilosti na právne úkony, ale obmedzenie spôsobilosti na právne úkony vo finančnej oblasti a to tak, aby mohol disponovať finančnou hotovosťou 3,- eur denne, resp. 30,- eur mesačne, aby nemohol uzatvárať akékoľvek kúpno-predajné zmluvy, nakladať s hnuiteľným a nehnuteľným majetkom, a brať úvery a pôžičky z bankových i nebankových inštitúcií.

Vzhľadom na rozdielny záver v znaleckom posudku a v dodatku k znaleckému posudku, ktorý bol vypracovaný aj z toho dôvodu, že po podaní znaleckého posudku bol opätovne hospitalizovaný navrhovateľ na Psychiatrickom oddelení NsP v Bardejove a rozdielny záver v dodatku k znaleckému posudku, súd nariadil kontrolné znalecké dokazovanie.

Podľa záverov znaleckého posudku zo dňa 3.2.1983 MUDr. B. P., prejavy porúch kvalitatívneho alebo kvantitatívneho charakteru pri vyšetrení, ani v anamnéze nezistené. Orientovaný auto i allopsychicky správne. Situáciu aktuálne chápe v plnom rozsahu. Vo vnímaní navrhovateľa počas znaleckého vyšetrenia, ani v období posledných 5 rokov neboli zistené poruchy kvalitatívneho charakteru v zmysle ilúzií alebo halucinácií, v anamnéze boli v minulosti opakované zmienny o možných zrakových a sluchových halucináciách, ktoré viedli v minulosti k hospitalizáciám navrhovateľa na Psychiatrickom oddelení, psychomotorické tempo v norme, bez prejavu psychomotorického nepokoja, reakcie primerané, bez impulzívnych prejavov. Myslenie primeraného tempa s dostatočným prísunom asociácií, determinujúcu tendenciu drží, myslenie však štruktúralne má sklon k ulpievavosti, zabiehavosti a pseudofilozofaniu. V obsahovej stránke myslenia nie sú aktuálne postrehované bludné obsahy, typické pre schizofrénnu ochorenie, nie sú zaznamenané zárazy v myslení, ani ambivalencia, ani sklon k autisticko dereistickému mysleniu. V zdravotnej dokumentácii zmienky o prítomnosti psychotického ochorenia z okruhu schizofrénie s bohatou psychotickou symptomatikou, aktuálne nie je prítomná florídna psychotická symptomatológia. V popredí je nekritický bagatelizujúci postoj k ochoreniu. Konštatovala dlhoročný abúzus marihuany, známky závislosti však zistené neboli, aj napriek tomu, že marihuana je považovaná za „ľahkú drogu“, je schopná pri dlhodobom užívaní svojimi účinkami na centrálny nervový systém zhoršiť existujúcu psychiatrickú symptomatiku, alebo aspoň pôsobiť ako spúšťač závažného psychotického ochorenia. Ďalej je bádať abúzus alkoholu, známky závislosti

rovnako zistené neboli, neprejavuje sa abstinenčná symptomatika, ani v anamnéze zistená nebola, pri vyšetrení navrhovateľ triezvy, avšak badať konfliktogénny vplyv užitého alkoholu na vzťahové pomery. Vyšetrenie navrhovateľa znalkyňou bolo v prítomnosti jeho opatrovníčky, matky a jej druha. Konštatovala aj prítomnosť hráčstva, avšak takisto nemala dostatočne preukázanú závislosť, hranie aktuálne bez socioekonomických následkov. Pravdepodobne charakter hráčstva ako spôsobu života a životného štýlu. Znamky patologického hráčstva neboli zistené. Aktuálne má však navrhovateľ len obmedzené množstvo finančných prostriedkov, s ktorými môže disponovať, ktoré mu neumožňujú zároveň pri pozbavení spôsobilosti na právne úkony nakladať s vyššou sumou. Z dlhodobého hľadiska podľa znalkyne, vzhľadom aj na vyjadrenie navrhovateľa, u ktorého v minulosti bolo zistené aj hranie na automatoch, že vtedy si to mohol dovoliť, dobre zarábala, nakladanie s vyšším množstvom peňazí na hranie, sa môže zvyšovať, čo môže mať za následok nepriaznivé ekonomické následky pre probanda a jeho rodinu. Jeho výpovede o nakladaní z peniazmi nie sú nereálne, zarobí asi 5.000,- eur, preto príde domov, každý deň si zoberie 50,- eur a pôjde von s kamarátmi. Jeho schopnosť nakladania s finančnými prostriedkami je tak otázná. Je nutné kontrolovať jeho finančné výdavky. Emočné prejavy pri znaleckom vyšetrení priliehavé, nebadáť sklon k neprimeranému zľahčovaniu situácie. Na emočnú nivelizáciu v oblasti vyšších citov má vysoko pravdepodobne vplyv prebiehajúce procesuálne schizofrénne ochorenie, ako aj nadmerné užívanie psychoaktívnych látok v minulosti. Schopnosť učenia novým poznatkom zachovaná a ich využívanie je zachované, rovnako aj schopnosť postrehovania širších súvislostí nie je hrubým spôsobom narušená. Rámčovo sa stotožňuje s obsahom znaleckého posudku MUDr. H. P. a s jeho dodatkom č. 16/2015. Taktiež dospela k záveru, že navrhovateľ trpí duševnou poruchou trvalého charakteru, paranoidnou schizofréniou, ktorá ale je tak podľa ošetrojúceho lekára, ako aj nálezov v dlhobnejšej remisii, nie je v poslednom období manifestná patologická, symptomatológia typická pre toto ochorenie, nie je badať ani závažný postpsychotický defekt osobnosti, s narušením kontroly reality, závažného narušenia súdnosti a kritickosti, aktuálne je schopný sa orientovať v sociálnom poli, dokáže si vybaviť úradné záležitosti, ako aj zvládať základnú starostlivosť o seba samého, rovnako je schopný adekvátne vyjadriť svoj postoj k jednoduchým otázkam a problémom bežného života, avšak dlhodobý abuzus marihuany a alkoholu v minulosti a iných psychoaktívnych látok spolu s prítomnosťou procesuálneho ochorenia viedol k určitým negatívnym zmenám osobnosti, prevažne v etickej a morálnej oblasti, s čiastočným narušením kritickosti prevažne v etickej a morálnej oblasti, s čiastočným narušením náhľadu ochorenie na potrebu dlhobnej liečby a prognózu ochorenia. Dôvody, ktoré viedli k pozbaveniu spôsobilosti navrhovateľa na právne úkony aktuálne nie sú prítomné a pokiaľ by neboli zistené ostatné skutočnosti, o ktorých sa zmieňuje, prinavrátenie spôsobilosti na právne úkony by bolo plne odôvodnené.

Týmito ďalšími skutočnosťami, na základe ktorých urobila konečný záver znalkyňa o potrebe obmedzenia spôsobilosti na právne úkony pri nakladaní s finančnými prostriedkami je, že navrhovateľ má aktuálne dostupne len obmedzené množstvo finančných prostriedkov, s ktorými môže disponovať. Jeho schopnosť adekvátneho nakladania s financiami je otázná. Z výpovede o plánoch s nakladaním s peniazmi nie sú reálne, aj napriek tomu, že je spôsobilý pochopiť zmysel právnych úkonov a následky právnych úkonov aj vo finančnej sfére, jeho schopnosť ovládnuť potreby hráčskeho konania nemusí byť dostatočná na to, aby dokázal adekvátne vyhodnotiť správnosť svojho konania. Navrhoval vrátenie spôsobilosti na právne úkony s obmedzením vo finančnej oblasti, a to tak, že môže disponovať sumou vo výške z toho invalidného dôchodku, s nemožnosťou uzatvárať kúpno-predajné zmluvy, nakladať s hnuiteľným a nehnuteľným majetkom, presahujúcim hodnotu dvojnásobku výšku jeho invalidného dôchodku, nemožnosť brať úvery a pôžičky z bankových a nebankových inštitúcií. Na ostatné právne úkony je plne spôsobilý. Od doby pozbavenia spôsobilosti na právne úkony došlo k remisii ochorenia, kvôli ktorému bol pozbavený do takej miery, že je spôsobilý chápať zmysel a dôsledky právnych úkonov, avšak vzhľadom na prítomnosť hráčskeho konania, nie je plne spôsobilý nakladať s financiami.

Na pojednávaní dňa 19.8.2015 znalkyňa pri svojom výsluchu trvala na záveroch znaleckého posudku. K jej návrhu na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony uvádzala, že ani nie tak alkohol, omamné látky, ale skôr hra na automatoch, to môže spôsobovať problém u navrhovateľa, aj keď je pravdou že nie je zistená patologická závislosť na hráčstve ani patologické hráčstvo, ani závislosť na alkohole prípadne marihuane.

Podľa vyjadrenia opatrovníčky navrhovateľa, jeho matky, ktorá v priebehu konania menila svoje vyjadrenia najprv na pojednávaní, dňa 1.12.2014 uvádzala, že je toho názoru, že navrhovateľ sa nevie

o seba postarať. Navrhovateľ k tejto výhrade matky namietal, že tá teraz poberá jeho dôchodok, poberá opatrovateľský príspevok, má preto z čoho platiť byt, že s druhom majú peniaze. Matka chce aby s ňou zostal do konca života, ale on sa chce osamostatniť, chce sa odsťahovať. Má priateľku, chce si založiť rodinu, chce pracovať prípadne získať nejaký jednoizbový byt Pravidle absolvuje predpísanú liečbu a aj v prípade vrátenia spôsobilosti na právne úkony chce v liečbe pokračovať.

Znalec MUDr. H. P. bol vo veci vypočutý na pojednávaní dňa 1.12.2014 že ak vo svojom znaleckom posudku sa vyjadroval k zmenám osobnosti navrhovateľa, tieto zmeny osobnosti, nemôžu mať vplyv na jeho schopnosť vnímať, rozumieť právnym úkonom a v prípade ak chce a bude pokračovať navrhovateľ v liečbe, dá sa predpokladať, že jeho stav bude stabilizovaný. Problematické by to mohlo byť ak by odišiel do zahraničia, kde chce pracovať, ako by tam v liečbe pokračoval. Navrhovateľ ku pokračovaniu v liečbe pri práci v zahraničí uvádzal, že napríklad by sa zamestnal v Českej republike a pokračoval by v liečbe a dochádzal by k lekárovi do Bardejova, raz za dva tri mesiace.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku navrhovala rozhodnúť o obmedzení spôsobilosti na právne úkony navrhovateľa v rozsahu podľa kontrolného znaleckého posudku.

Podľa § 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

Podľa § 10 ods. 3 Občianskeho zákonníka súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti na právne úkony zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

Podľa § 186 ods. 3 O.s.p. návrh na vrátenie spôsobilosti na právne úkony môže podať i ten, kto bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony.

V zmysle ustanovenia § 153 ods. 2 O.s.p. súd nie je viazaný návrhom ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. I. ÚS 313/2012 zo dňa 28.11.2012 (Pri interpretácii a aplikácii ustanovenia § 10 Občianskeho zákonníka pozbavovanie/obmedzovanie spôsobilosti na právne úkony) sa nemožno obmedziť iba na text zákonného predpisu, ale vždy je potrebné vziať do úvahy ústavný rozmer, ktorým je predovšetkým rešpektovanie ľudskej dôstojnosti. V medziach ústavného významu práv človeka sa pri zbavovaní/obmedzovaní spôsobilosti na právne úkony primárne sleduje záujem samotného (dotknutého) človeka a až následne záujem verejný či tretích osôb. Zbavenie človeka spôsobilosti na právne úkony (jeho právna smrť) je prostriedkom ultima ratio, t. j. možno k nemu pristúpiť až vtedy, ak sa všetky menej represívne prostriedky (napr. trestného práva, správneho práva) či „iba“ ich obmedzenia nedajú použiť, resp. sa stanú neúčinnými. Úplné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony neprichádza do úvahy ani vtedy, ak postihnutá osoba čiastočne (v istých nie zanedbateľných sférach života) disponuje takouto spôsobilosťou. Túto dispozibilitu je povinný skúmať súd ex offa (§ 120 Občianskeho súdneho poriadku), teda aj vtedy, ak to účastník konania nenavrhne. Inak povedané, v prípade, ak by duševná porucha celkom nevylučovala schopnosť uskutočňovať akékoľvek právne úkony, je na mieste iba ich obmedzenie, a nie pozbavenie.

(Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 313/2012 z 28. Novembra 2012)

Ústavný súd ďalej v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, „ že k samotnému inštitútu zbavenia/obmedzenia spôsobilosti na právne úkony je potrebné zdôrazniť, že v rámci ústavného prieskumu vecí ústavný súd nereflektoval ani tak na zákonnú úpravu a doterajšiu prax všeobecných súdov, ako skôr na jeho ústavný a medzinárodnoprávny rozmer (pozri body 22 a 23), ktorý je pre činnosť ústavného súdu podstatným (čl. 7 ods. 5 a čl. 124 ústavy). Tento prístup však nie je (nemal by byť) podstatným iba pre

ústavný súd ako súdny orgán ochrany ústavnosti, ale tiež pre všeobecné súdy, keďže pri interpretácii ustanovenia § 10 Občianskeho zákonníka (citovaný v bode 31) sa nemožno obmedziť iba na text zákonného predpisu, ale vždy je potrebné vziať do úvahy ústavný rozmer zbavovania/obmedzovania spôsobilosti na právne úkony, ktorým je predovšetkým rešpektovanie ľudskej dôstojnosti. V medziach ústavného významu práv človeka ústavný súd predovšetkým predostiera, že ich zbavením/obmedzením sa ex constitutione primárne sleduje záujem samotného (dotknutého) človeka a až následne záujem verejný či tretích osôb. Bohužiaľ minulé, ale i terajšia prax všeobecných súdov svedčí skôr o preferovaní verejného záujmu a záujmu tretích osôb na úkor záujmu dotknutej osoby. Zbavenie človeka spôsobilosti na právne úkony (jeho právna smrť) je prostriedkom ultima ratio, t. j. možno k nemu pristúpiť až vtedy, ak sa všetky - menej represívne prostriedky (napr. trestného práva, správneho práva či „iba“ ich obmedzenia) nedajú použiť, resp. sa stanú neúčinnými. Z uvedeného potom vyplýva, že úplné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony neprichádza do úvahy aj vtedy, ak postihnutá osoba čiastočne (v istých nie zanedbateľných sférach života) disponuje takouto spôsobilosťou.

Zároveň platí, že v praxi súdov stále vžitá mechanická prax preberania iba záverov znaleckého posudku v zásade nie je dostatočná vo vzťahu ku všetkým parciálnym zložkám spôsobilosti na právne úkony. Inšpiratívny pre Slovenskú republiku môže byť prístup napr. Českej republiky, s ktorou sme zdieľali spoločný právny osud, a to tak v rámci novej zákonnej úpravy Občianskeho zákonníka (§ 55 zákona č. 89/2012 Sb., de lege ferenda, pozn.), ako aj v rámci praxe tamojšieho ústavného súdu (napr. IV. ÚS 412/04, II. ÚS 2630/07, de constitutione lata, pozn.). Samotné zistenie, že človek trpí duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodnou (čo je predovšetkým otázka pre odborného znalca), na zbavenie spôsobilosti na právne úkony nestačí. Ďalším predpokladom je, že táto trvalá duševná porucha celkom vylučuje schopnosť človeka uskutočňovať právne úkony. Zodpovedať túto otázku iba na základe znaleckého posudku spravidla nebude možné bez toho, aby súd v súlade s § 120 ods. 2 OSP zároveň nevykonal aj ďalšie navrhované, resp. ex offio) dokazovanie a toto náležite aj vyhodnotil. Pri jej riešení teda súd vychádza zo skutkových zistení nielen na základe posudku znalca, ale tiež v súvislosti s ostatnými výsledkami dokazovania. Súdy by preto v konaní o spôsobilosti na právne úkony mali uskutočňovať aj iné dôkazy ako len znalecký posudok z odboru psychiatrie, a to najmä výsluch potencionálne postihovaného človeka, a dôkazy smerujúce k posúdeniu jeho nohovrstevných sociálnych a právnych interakcií (vzťah medzi postihovanou osobou a inými, napr. spoločnosťou), majetkových, rodinných, politických a

pod. Ku znaleckým posudkom by súdy nemali pristupovať celkom nekriticky, ale mali by ich hodnotiť vo vzájomnej súvislosti s ostatnými dôkazmi. Znalecké posudky by mali byť vždy aktuálne, mali by čerpať z osobného vyšetrenia človeka a mali by byť formulované tak, aby neprekračovali medze odborného posúdenia. Ako povedal napr. Ústavný súd Českej republiky (III. ÚS 299/06), „Ponechávať bez povšimnutí vecnou správnosť znaleckého posudku, slepé dôverovať záverom znalca by znamenalo ve svých dôsledcích popíť zásadu volného hodnotení dôkazů soudem podle svého vnitřního přesvědčení, privilegovať znalecký dôkaz a přenášet odpovědnost za skutkovou správnosť soudního rozhodování na znalce; takový postup nelze z ústavněprávních hledisek akceptovat.“ “

Vychádzajúc zo zhodnotenia dôkazov vykonaných súdom a pri ústavne konformnom výklade ustanovení o spôsobilosti na právne úkony a dôsledkoch obmedzenia a pozbavenia spôsobilosti na právne úkony, súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre vrátenie spôsobilosti na právne úkony navrhovateľovi. Podľa záverov oboch znaleckých posudkov síce navrhovateľ trpí naďalej duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodná ale je v dlhodobej remisii a znalci sa zhodli aj na tom, že oproti dobe, kedy bol navrhovateľ pozbavený v spôsobilosti na právne úkony došlo ku takej zmene jeho zdravotného stavu, k takej úprave v dôsledku ním absolvovanej nepretržitej liečbe, že samotná duševná porucha, že táto zmena jeho zdravotného stavu by sama o sebe umožňovala vrátenie spôsobilosti na právne úkony navrhovateľovi v celom rozsahu. Za rizikové označujú užívanie alkoholu, občasne marihuany a hráčstvo ale nebola znalcami potvrdená závislosť na alkohole, marihuane ani patologické hráčstvo. Znalčka navrhuje na jednej strane možnosť disponovania finančnými prostriedkami vo výške cca 500,- eur, čo dosť veľká čiastka, ak na druhej strane vyjadruje zároveň obavy z patologického hráčstva.

Súd posudzujúci nielen výsledky znaleckého dokazovania ale aj z ďalších zistených skutočností, napr. vyjadrenia ošetrojúceho psychiatra MUDr. H. D., ktoré poskytol znalcom on, je za vrátenie spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu a je s pacientom teda navrhovateľom v častejšom kontakte.

Pri ústavne konformnom nazeraní na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony a obmedzovanie spôsobilosti na právne úkony, tak ako to bolo aj vyššie konštatované, súd dospel k záveru, že od doby

pozbytia spôsobilosti na právne úkony navrhovateľa došlo k takej zmene pomerov, k takej úprave zdravotného stavu navrhovateľa pokiaľ ide o jeho duševnú poruchu a jej prejavy, že aktuálne sú splnené podmienky pre vrátenie spôsobilosti na právne úkony navrhovateľovi.

O trovách konania účastníkov súd rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., keďže ide o konanie, ktoré je možné začať aj bez návrhu a v takomto konaní žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

O trovách štátu súd rozhodol podľa ustanovenia § 191 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia účastníkom na Okresnom súde Bardejov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav vecí, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).